

การวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตสุกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

THE ECONOMIC ANALYSIS OF PIG PRODUCTION IN

MUEANG DISTRICT BURIRAM PROVINCE

¹ ภาวิทย์หาญ พะนุรัมย์, ² ศิระ เพ็ชรจำเริญสุข,

³ บัญชา จันทราช, และ ⁴ อารีรัตน์ ลุนละลาด

¹ Pawidhan Panumram, ² Sira Phetjamroensuk,

³ Buncha chantrat and ⁴ Areerat Lunlalad

¹ สาขาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

¹ Department of Economics, Faculty of Management

Buriram Rajabhat University, Thailand

Received:2024-02-26

Revised:2024-08-26

Accepted:2024-08-20

¹Corresponding Author's Email: pawidhan.pn@bru.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร สภาพการผลิตสุกรและวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินในการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรในเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้ วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ย 48 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์เลี้ยงสุกรเฉลี่ย 12 ปี เลี้ยงสุกรแบบฟาร์มขนาดเล็กที่มีจำนวน สุกร 30-50 ตัว พึ่งพาแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินและไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มหรือสหกรณ์ ด้านสภาพการผลิตสุกร เกษตรกรมีกำลังการผลิต 100-200 ตัวต่อรอบ ใช้สายพันธุ์ลูกผสมทางการค้า ให้อาหารแบบเทราด ใช้ยาปฏิชีวนะ และยังขาดความรู้ด้านการใช้วัคซีน ส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีการเลี้ยงแบบดั้งเดิม มีผลผลิตเฉลี่ย 80-100 กก. ต่อตัว และมีเพียงร้อยละ 20 ที่ผ่าน GAP การวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนฟาร์มขนาด 100 ตัวต่อรอบ พบว่ามีต้นทุนการผลิตรวม 579,000 บาท โดยต้นทุนผันแปรสูงถึง 468,000 บาท ต้นทุนคงที่ 61,000 บาท มีรายได้รวม 583,000 บาท ทำให้มีกำไรสุทธิ 50,000 บาทต่อรอบ หรือ 500 บาทต่อตัว มีอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 8.64 จุดคุ้มทุน 55 ตัว และใช้ระยะเวลาคืนทุน 5 ปี แต่ยังมีความเสี่ยงสูงจากโรคระบาด ราคาผันผวนและนโยบายภาครัฐ จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงที่ดี

คำสำคัญ: เศรษฐกิจ; การผลิตสุกร; เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร

Abstract

This research aimed to study the general economic and social condition of pig farmers, pig production condition, and analyze the financial costs and returns of pig farming in Mueang District, Buriram Province. The study employed purposive sampling, collecting data through interviews using questionnaires. The data were then analyzed using descriptive analysis. Findings show that most pig farmers in the district are men, on average 48 years old, with primary school education and 12 years of experience in pig farming. They typically raise pigs on small farms of 30-50 pigs and rely on funding from financial institutions. The farmers' production capacity is typically 100-200 pigs per round, using commercial hybrid strains, with feeding done in a pour-on style and common antibiotic use. However, farmers lack knowledge about vaccine usage. Most use traditional farming technology, yielding an average of 80-100 kg per farm, and only 20 percent passed GAP. The analysis of the cost and returns on a farm of 100 animals per round found that the total production cost was 579,000 baht, with variable costs as high as 468,000 baht and fixed cost of 61,000 baht. The total income was 583,000 baht, resulting in a net profit of 50,000 baht per round or 500 baht per farm, with a net profit margin of 8.64 percent with an Internal Rate of Return (IRR) of 17 %. The break-even point was only 55 animals, and the payback period was 5 years. However, there is still a high risk from epidemics, fluctuating prices, and government policy. Therefore, good risk management is required.

Keywords: Economic; Pig production; Pig Farmer

บทนำ

ปัจจุบันการเลี้ยงสุกรเป็นอาชีพที่สำคัญของเกษตรกรในประเทศไทย โดยในปี 2565 ประเทศไทยมีจำนวนสุกรทั้งสิ้น 13.1 ล้านตัวและมีผลผลิตเนื้อสุกรรวม 1.2 ล้านตัน (Department of Livestock Development 2022) ซึ่งนอกจากจะเพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศแล้ว ยังสามารถส่งออก

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2567)

ไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้อีกด้วย แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมการผลิตสุกรที่มีต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย

อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นพื้นที่ที่มีการเลี้ยงสุกรอย่างแพร่หลายเนื่องจากสภาพภูมิอากาศและสภาพแวดล้อมเหมาะสมต่อการเลี้ยงสุกรอีกทั้งยังมีแหล่งวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่อุดมสมบูรณ์ทำให้เกษตรกรนิยมประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกรเป็นจำนวนมาก โดยมีทั้งเกษตรกรรายย่อยที่เลี้ยงแบบดั้งเดิมในครัวเรือนและผู้ประกอบการที่เลี้ยงแบบฟาร์มขนาดใหญ่ที่มีการจัดการแบบอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมาเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการทั้งปัญหาด้านทุนการผลิตที่สูงขึ้นจากราคาอาหารสัตว์และค่าแรงงานที่ปรับตัวสูงขึ้นความผันผวนของราคาสุกรมีชีวิตที่เกิดจากความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานในตลาด การแพร่ระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรที่ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตสุกรในประเทศลดลง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้บริโภคที่หันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนประสบภาวะขาดทุนและต้องเลิกกิจการไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยที่มีข้อจำกัดในด้านเงินทุน เทคโนโลยี และการจัดการ ดังนั้น การศึกษาการวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตสุกรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้เข้าใจสภาพการผลิต ปัญหา และอุปสรรคที่เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรกำลังประสบอยู่ การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจะทำให้ทราบถึงโครงสร้างต้นทุน แหล่งที่มาของรายได้และความสามารถในการทำกำไรของการเลี้ยงสุกรตลอดจนแนวทางในการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในการใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการผลิต การปรับปรุงการจัดการฟาร์มและการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและสร้างผลกำไรที่มั่นคงในระยะยาวนอกจากนี้ข้อมูลที่ได้ยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการนำไปกำหนดนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมการพัฒนาการเลี้ยงสุกรให้มีประสิทธิภาพ เช่นการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์และเทคโนโลยีการเลี้ยงการจัดฝึกอบรมและให้ความรู้แก่เกษตรกร การสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ การพัฒนาตลาดและระบบ กระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการบริหารจัดการความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาและโรคระบาดในสุกรทั้งหมดนี้จะนำไปสู่การพัฒนาการผลิตสุกรในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ให้เติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน สามารถยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตการเกษตรในท้องถิ่นและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับประเทศซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคปศุสัตว์และเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศไทยให้เจริญเติบโตต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2567)

2. เพื่อศึกษาสภาพการผลิตสุกรของเกษตรกร
3. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินในการเลี้ยงสุกรของเกษตรกร

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสารแนวคิดทฤษฎี (Documentary Study)

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการผลิตสุกร ซึ่งรวมถึงวงจรการผลิต ระบบการเลี้ยงแบบต่างๆ และมาตรฐานฟาร์มสุกร ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์การผลิต ประกอบด้วยทฤษฎีการผลิต ต้นทุนการผลิต และผลตอบแทนต่อขนาด การวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจของการผลิตสุกร การวิเคราะห์ทางการเงิน การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน อัตราส่วนทางการเงิน ทั้งนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงและมาตรการควบคุมโรคระบาด และการสนับสนุนจากภาครัฐ การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสุกรในประเทศไทย โดยเฉพาะผลการศึกษาด้านต้นทุนและผลตอบแทน รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการเลี้ยงสุกร

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนาม (Field Study)

รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผู้เลี้ยงสุกรในพื้นที่เขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

กลุ่มประชากร จากการสำรวจพื้นที่ พบว่ามีฟาร์มที่ได้มาตรฐานตามการผลิตจำนวน 40 ราย คณะผู้วิจัยจึงทำการใช้กลุ่มประชากรผู้เลี้ยงสุกรจำนวน 40 ราย

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้เลี้ยงสุกร

ส่วนที่ 2 สอบถามสภาพการผลิตสุกร

ส่วนที่ 3 สอบถามต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงิน ฟาร์ม เช่น รายรับ-รายจ่าย งบกำไร

ขาดทุน

ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบไปด้วยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรครอบคลุมข้อมูลพื้นฐานของฟาร์ม ต้นทุนการผลิต รายได้ และปัจจัยการผลิตต่างๆ ปัญหาอุปสรรค และแนวโน้มของอุตสาหกรรม

3.บันทึกข้อมูลทางการเงิน (Financial Record Form) ใช้เก็บข้อมูลทางการเงินของฟาร์ม เช่น รายรับ-รายจ่าย งบกำไรขาดทุน

4. เครื่องมือวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2567)

1.การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน

2.การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

2. วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตสุกร

3.การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในเขต อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านเพศ ผู้เลี้ยงสุกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60 ของผู้เลี้ยงทั้งหมด ในขณะที่เพศหญิงมีสัดส่วนร้อยละ 40 โดยมีแนวโน้มที่ผู้หญิงจะเข้ามามีบทบาทในการเลี้ยงสุกรมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากเป็นอาชีพที่สามารถทำควบคู่ไปกับการดูแลครอบครัวได้

2. ปัจจัยด้านอายุ อายุเฉลี่ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรอยู่ที่ 48 ปี โดยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 41-60 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีแรงงานและ ประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 21-40 ปี ที่เป็นคนรุ่นใหม่ที่น่าสนใจประกอบอาชีพนี้ ส่วนผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น

3. ปัจจัยด้านการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 60 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา รองลงมาคือระดับ มัธยมศึกษาร้อยละ 30 และระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่ามีเพียงร้อยละ 10 โดยเกษตรกรที่มีการศึกษาสูงมักจะมี การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเลี้ยงมากกว่า แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงความรู้ใหม่ๆ

4. ปัจจัยด้านประสบการณ์ เกษตรกรมีประสบการณ์เฉลี่ยในการเลี้ยงสุกรประมาณ 12 ปี โดยมีตั้งแต่ผู้เริ่มต้น ใหม่ที่เลี้ยงมาเพียง 1-2 ปี ไปจนถึงผู้ที่เลี้ยงสืบทอดมาจากรุ่นพ่อแม่ที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี ซึ่ง ประสบการณ์ดังกล่าวมีส่วนสำคัญต่อความสามารถในการจัดการฟาร์มให้มีประสิทธิภาพ

5. ขนาดและรูปแบบการเลี้ยง: ฟาร์มสุกรส่วนใหญ่ร้อยละ 55 เป็นฟาร์มขนาดเล็กที่เลี้ยงสุกรน้อยกว่า 50 ตัว รองลงมาคือฟาร์มขนาดกลางที่เลี้ยง 50-500 ตัว คิดเป็นร้อยละ 35 และฟาร์มขนาดใหญ่ที่เลี้ยงมากกว่า 500 ตัว ขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 10 โดยรูปแบบการเลี้ยงส่วนใหญ่เป็นแบบฟาร์มขุนเพื่อจำหน่าย มีส่วนน้อยที่เลี้ยงแบบครบวงจรตั้งแต่พ่อแม่พันธุ์จนถึงขุนเอง

6. แหล่งเงินทุน เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรร้อยละ 60 พึ่งพาแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารออมสินและธนาคารพาณิชย์ ในขณะที่ร้อยละ

ละ 30 ใช้เงินทุนส่วนตัวในการลงทุน และร้อยละ 10 กู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ในระบบ ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าแหล่งทางการเงิน ดังนั้นต้นทุนทางการเงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตโดยรวม

7. การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสหกรณ์พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรส่วนใหญ่ร้อยละ 65 ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มหรือสหกรณ์ใดๆโดยให้เหตุผลว่าไม่เห็นประโยชน์ที่ชัดเจนและไม่สะดวกในการเข้าร่วมกิจกรรมในขณะที่เกษตรกรอีกร้อยละ 35 เป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรในชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ซึ่งมีบทบาทในการแลกเปลี่ยนความรู้ช่วยเหลือปัจจัยการผลิตและเชื่อมโยงการตลาดแต่ยังขาดความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมที่แท้จริงจากสมาชิกสมาชิก

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเพื่อศึกษาสภาพการผลิตสุกรของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่า

1. ขนาดฟาร์มและกำลังการผลิตฟาร์มสุกรส่วนใหญ่เป็นฟาร์มขนาดเล็กมีจำนวนสุกรเฉลี่ย 30-50 ตัวต่อฟาร์ม โดยมีกำลังการผลิตประมาณ 100-200 ตัวต่อรอบการเลี้ยงซึ่งส่วนใหญ่จะเลี้ยงจำนวน 2 รอบต่อปี รองลงมาเป็นฟาร์มขนาดกลางที่มีสุกร 50-200 ตัว มีกำลังการผลิต 300-600 ตัวต่อปี ส่วนฟาร์มขนาดใหญ่ที่เลี้ยงมากกว่า 500 ตัวยังมีจำนวนน้อย

2. ขนาดจำนวนพ่อแม่พันธุ์และลูกสุกรในฟาร์มขนาดเล็กมักจะเลี้ยงเฉพาะสุกรขุน โดยรับซื้อลูกสุกรหย่านมาเลี้ยง ส่วนฟาร์มขนาดกลางและใหญ่จะมีการเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกสุกรเอง โดยจะมีแม่พันธุ์ประมาณ 20-50 ตัว และพ่อพันธุ์ 2-5 ตัว ซึ่งสามารถให้ผลผลิตลูกสุกรหย่านมได้เฉลี่ย 8-10 ตัวต่อแม่ต่อครอกและมีจำนวน ครอก เฉลี่ย 2 ครอกต่อปี

3. อัตราการเจริญเติบโตและอัตราการแลกเนื้อสุกรในฟาร์มส่วนใหญ่เป็นสายพันธุ์ลูกผสมทางการค้า เช่น ลาร์จไวท์ กับดอร์ค หรือแลนด์เรซ ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยประมาณ 600-700 กรัมต่อวันและมีอัตราการแลกเนื้อ (Feed Conversion Ratio) ประมาณ 2.5-3 กิโลกรัมอาหารต่อน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้น 1 กิโลกรัม ทั้งนี้พบว่าฟาร์มขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพการเลี้ยงที่ดีกว่าฟาร์มเล็กเนื่องจากการจัดการที่เป็นระบบมากกว่า

4. ระยะเวลาการเลี้ยงและวิธีการให้อาหาร ระยะเวลาการเลี้ยงสุกรขุนจนได้น้ำหนักส่งตลาดที่ 100-110 กิโลกรัม อยู่ที่ประมาณ 5-6 เดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ อาหาร และการจัดการ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้วิธีการให้อาหารแบบเทราดซึ่งเป็นการผสมอาหารสำเร็จรูปกับวัตถุดิบอาหารที่หาได้ในท้องถิ่น เช่น รำ ปลายข้าว มันสำปะหลัง เพื่อลดต้นทุนค่าอาหารส่วนในฟาร์มใหญ่บางแห่งเริ่มมีการใช้เครื่องให้อาหารอัตโนมัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

5. การใช้ยาและวัคซีน เกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้ยาปฏิชีวนะผสมในอาหารเพื่อเร่งการเจริญเติบโต ป้องกันโรคและรักษาโรค แต่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องระยะหยุดยาและการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล ด้านการใช้วัคซีนป้องกันโรคที่สำคัญ เช่น อหิวาต์สุกร ปากและเท้าเปื่อย พบว่ายังมีเกษตรกรบางส่วนไม่ได้ให้วัคซีนหรือไม่ครบชุดเนื่องจากเห็นว่าต้นทุนสูงและยุ่งยาก เทคโนโลยีการจัดการฟาร์มเกษตรกรส่วนใหญ่ยัง

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2567)

ใช้เทคโนโลยีแบบดั้งเดิมในการเลี้ยงสุกร เช่น คอกไม้ พื้นคอนกรีตการระบายอากาศแบบธรรมชาติและใช้แรงงานคนในการเลี้ยงดูทำความสะอาดให้อาหารและน้ำส่วนในฟาร์มที่มีขนาดใหญ่ขึ้นจะเริ่มมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น เช่น โรงเรือนระบบปิดพัดลมระบายอากาศการให้อาหารและน้ำอัตโนมัติซึ่งช่วยลดการสูญเสียและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แต่ก็มีข้อจำกัดด้านเงินลงทุนที่สูง

6. ผลผลิตและมาตรฐานฟาร์ม ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 80-100 กิโลกรัมต่อตัว โดยฟาร์มที่มีการจัดการ ที่ดีจะมีผลผลิตสูงถึง 110-120 กิโลกรัมต่อตัว ในด้านมาตรฐานฟาร์ม พบว่ามีเกษตรกรเพียงร้อยละ 20 ที่ผ่านการ รับรองมาตรฐานฟาร์มในระดับ Good Agricultural Practice (GAP) เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และเห็นว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานเป็นเรื่องยุ่งยากและมีต้นทุนสูง

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินในการเลี้ยงสุกรของเกษตรกร ผลการวิจัยพบว่าจากการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินในการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรในเขต อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ สามารถสรุปได้ดังนี้

ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินในการเลี้ยงสุกร

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
ต้นทุนคงที่	
ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนละอูปรณ์	25,000
ค่าเช่าที่ดิน	6,000
ค่าเสียโอกาสการลงทุน	<u>30,000</u>
รวมต้นทุนคงที่	<u>61,000</u>
ต้นทุนผันแปร	
ค่าลูกสุกร	140,000
ค่าอาหารสำเร็จรูป	200,000
ค่ายา วัคซีน และวิตามิน	15,000
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและค่าไฟฟ้า	10,000
ค่าจ้างแรงงาน	95,000
ค่าบำรุงรักษาและซ่อมแซม	<u>8,000</u>
รวมต้นทุนผันแปร	<u>468,000</u>
ต้นทุนการผลิตรวม	<u>529,000</u>
รายได้จากการจำหน่ายสุกร	579,000
รายได้จากการจำหน่ายมูลสุกร	4,000
กำไรสุทธิ	<u>50,000</u>
อัตรากำไรสุทธิ	8.64 %
ระยะเวลาคืนทุน	5 (ปี)
กำไรสุทธิต่อตัว	500
จุดคุ้มทุน	55 ตัว
อัตราผลตอบแทนภายใน	17%
(IRR. Internal Rate of Return)	

หมายเหตุ: ข้อมูลจากการคำนวณต่อรอบการผลิตสุกรจำนวน 100 ตัว

ตารางที่ 1 ต้นทุน และผลตอบแทนทางการเงินในการเลี้ยงสุกร

องค์ความรู้ใหม่

การวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตสุกรในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 3 มิติหลักที่มีความเชื่อมโยงและส่งผลซึ่งกันและกัน ได้แก่ มิติด้านโครงสร้างการผลิตและการตลาดสุกร มิติด้านประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขัน และมิติด้านการจัดการความเสี่ยงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

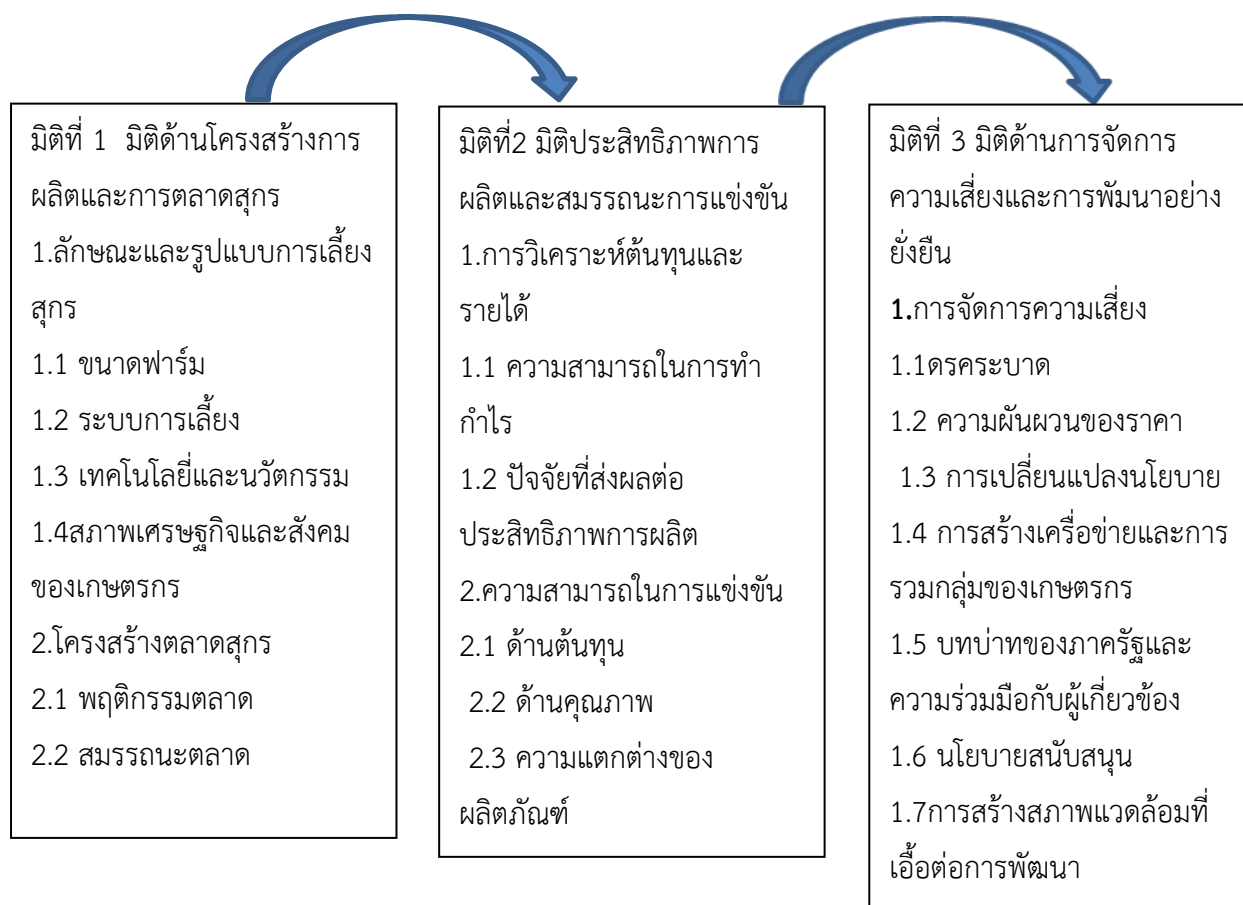
มิติแรกเกี่ยวข้องกับลักษณะและรูปแบบการเลี้ยงสุกรของเกษตรกร โดยพิจารณาจากขนาดฟาร์ม ระบบ การเลี้ยง เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ รวมถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ มีผลต่อศักยภาพและรูปแบบการผลิตสุกรของเกษตรกร นอกจากนี้ยังพิจารณาถึงโครงสร้างพฤติกรรม และ สมรรถนะของตลาดสุกรที่ส่งผลต่อการจำหน่ายผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร

ส่วนมิติที่สองมุ่งเน้นการวิเคราะห์ต้นทุน รายได้ และความสามารถในการทำกำไรของการเลี้ยงสุกร เพื่อ ประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจของการประกอบอาชีพนี้ รวมถึงการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการผลิต และผลิตภาพของฟาร์มสุกร เพื่อหาแนวทางในการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตให้กับเกษตรกร ตลอดจนพิจารณา ความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในตลาด ทั้งในแง่ของต้นทุน คุณภาพ และความแตกต่างของ ผลิตภัณฑ์

ในขณะที่มิติที่สามเป็นการวิเคราะห์การจัดการความเสี่ยงและการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการผลิตสุกร ซึ่งมี ความเสี่ยงจากหลายปัจจัย เช่น โรคระบาด ความผันผวนของราคา และการเปลี่ยนแปลงนโยบาย จึงจำเป็นต้อง พิจารณากลยุทธ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของเกษตรกร การสร้างเครือข่ายและการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ เลี้ยงสุกร รวมถึงบทบาทของภาครัฐและความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ในการ กำหนดนโยบาย สนับสนุนปัจจัยการผลิต และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง เพื่อให้การผลิต สุกรมีความอยู่รอดและความยั่งยืนในระยะยาว

ด้วยความเชื่อมโยงขององค์ประกอบทั้ง 3 มิตินี้ การวิเคราะห์สถานการณ์การผลิตสุกรในพื้นที่จึง จำเป็นต้องมองภาพรวมอย่างลึกซึ้งและรอบด้าน เพื่อให้เห็นปัญหาและโอกาสในการพัฒนา ซึ่งจะนำไปสู่การ กำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนงานที่มีประสิทธิผลในการยกระดับการผลิตสุกรให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน ต่อไปในอนาคต

การวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตสุกรในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย 3 มิติหลักที่มีความเชื่อมโยงและส่งผลซึ่งกันและกัน ดัง แผนภาพนี้

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า จากผลการศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าเกษตรกรมีความหลากหลายทั้งในด้านเพศ อายุ ระดับ การศึกษา ประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกร ขนาดและรูปแบบการเลี้ยง ตลอดจนแหล่งเงินทุนและการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสหกรณ์ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Singh, et al. (2023) พบว่าลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีความแตกต่างกันค่อนข้างมากและส่งผลกระทบต่อรูปแบบและศักยภาพในการประกอบอาชีพ การเลี้ยงสุกร ทั้งนี้ผู้เลี้ยงสุกรส่วนใหญ่เป็นเพศชายวัยกลางคนที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรพอสมควรแต่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาและเลี้ยงสุกรในรูปแบบฟาร์มขนาดเล็กแบบขุนเพื่อจำหน่าย ซึ่งเป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุนเทคโนโลยีและความรู้ใหม่ๆ ในการพัฒนาประสิทธิภาพการเลี้ยงอย่างไรก็ตามยังมีกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีการศึกษาสูงขึ้นเริ่มให้ความสนใจเข้ามา

ประกอบอาชีพการเลี้ยงสุกรมากขึ้นซึ่งน่าจะช่วยยกระดับการพัฒนาการเลี้ยงสุกรในพื้นที่ได้นอกจากนี้ยังพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มหรือสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกรทำให้ขาดโอกาสในการได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตการพัฒนาองค์ความรู้และการเชื่อมโยงการตลาดซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Tuytens, et al. (2011) ที่ระบุว่า การสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรจะช่วยให้เกษตรกรมีอำนาจต่อรองมากขึ้นและเข้าถึงการสนับสนุนจากภาครัฐได้มากขึ้นผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นความจำเป็นในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงสุกรที่คำนึงถึงความแตกต่างของบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรแต่ละกลุ่มโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน ดังที่ Witt, Krieter, Wilder, and Czycholl, (2023) เสนอว่าการออกแบบมาตรการส่งเสริมการเลี้ยงสุกรจำเป็นต้องสอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพที่แท้จริงของเกษตรกรจึงจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและตอบโจทย์การยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า จากผลการศึกษาสภาพการผลิตสุกรของเกษตรกรในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าการเลี้ยงสุกรส่วนใหญ่ยังเป็นฟาร์มขนาดเล็กที่มีกำลังการผลิตต่ำประมาณ 100-200 ตัวต่อรอบการเลี้ยง ใช้ระยะเวลาประมาณ 5-6 เดือนจนได้น้ำหนักส่งตลาด โดยเกษตรกรมักจะรับซื้อลูกสุกรหย่านมจากแหล่งอื่นมาเลี้ยงซึ่งมีความเสี่ยงต่อการติดโรคและความผันผวนของราคา สอดคล้องกับการศึกษาของ Nguyen, et al. (2023) ที่ระบุว่า การพึ่งพาแหล่งลูกสุกรภายนอกเป็นปัญหาสำคัญของผู้เลี้ยงสุกรขนาดเล็กที่ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงและยากต่อการควบคุมคุณภาพในด้านพันธุ์สุกรและประสิทธิภาพการเลี้ยงแม้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้พันธุ์ลูกผสมทางการค้าที่ให้ผลผลิตดีแต่ยังมีช่องว่างของอัตราการเจริญเติบโตและอัตราการแลกเนื้อระหว่างฟาร์มขนาดใหญ่กับฟาร์มขนาดเล็ก เนื่องจากฟาร์มเล็กมีข้อจำกัดในการจัดการและควบคุมสภาพแวดล้อมซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Baum, and Bienkowski, (2020) ที่พบว่าปัจจัยด้านการจัดการและสิ่งแวดล้อมในโรงเรือนมีอิทธิพลสำคัญต่อประสิทธิภาพการผลิตของสุกร นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรยังมีการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตสุกรค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นความเสี่ยงทั้งด้านสุขภาพของสัตว์และความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Rizzo, et al. (2022) พบว่าการใช้ยาต้านจุลชีพในสัตว์เศรษฐกิจอย่างไม่เหมาะสมเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาเชื้อดื้อยาจึงจำเป็นต้องมีการสร้างความตระหนักและควบคุมการใช้ยาในฟาร์มให้ถูกต้องเหมาะสม อีกประเด็นที่น่าสนใจคือเกษตรกรส่วนใหญ่ยังใช้เทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรแบบดั้งเดิมที่พึ่งพาแรงงานคนเป็นหลัก ในขณะที่มาตรฐานฟาร์มก็ยังไม่แพร่หลาย ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการยกระดับเทคโนโลยีการผลิตควบคู่ไปกับการพัฒนามาตรฐานฟาร์มให้ครอบคลุมผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Komlatskiy and Smolkin (2023) พบว่าการพัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรที่เหมาะสมและประหยัดจะช่วยให้เกษตรกรรายย่อยสามารถเข้าสู่ระบบมาตรฐานได้ง่ายขึ้นและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันในตลาดผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นความจำเป็นในการพัฒนาการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งในด้านการพัฒนาพันธุ์และ

ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต การใช้ยาและการจัดการสุขภาพสัตว์ การยกระดับเทคโนโลยีและมาตรฐานฟาร์ม ตลอดจนการสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายตลาดสำหรับผลผลิต ซึ่งจำเป็นต้องบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang, et al. (2022) ระบุว่า การพัฒนาหน่วยงานด้านวิชาการ อุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรให้มั่นคงและยั่งยืนต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากเกษตรกร ภาครัฐ และภาคเอกชนในการยกระดับการผลิตทั้งระบบ บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมและการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่าจากผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงสุกรขนาด 100 ตัวต่อรอบการผลิตในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าให้ผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจโดยมีกำไรสุทธิที่ 50,000 บาท ต่อฟาร์มต่อรอบหรือกำไรสุทธิ 500 บาทต่อตัวและมีอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 8.64 อัตราผลตอบแทนภายใน IRR. (Internal Rate of Return) เท่ากับ 17 % ระยะเวลาในการคืนทุน 5 ปี ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้สำหรับการลงทุนในธุรกิจปศุสัตว์ซึ่งมักมีการลงทุนเริ่มต้นสูงในด้านโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sriwica and Pilangam (2021) ที่ศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนกิจการฟาร์มเลี้ยงสุกรในอำเภอหนองหาร จังหวัดอุดรธานี ซึ่งพบว่าระยะเวลาคืนทุนเท่ากับ 4 ปี 2 เดือน แม้ว่าระยะเวลาคืนทุนในการศึกษาปัจจุบันจะนานกว่าเล็กน้อยแต่ก็ยังอยู่ในช่วงที่ใกล้เคียงกันความแตกต่างนี้อาจเกิดจากปัจจัยต่างๆ เช่นขนาดของฟาร์ม ต้นทุนการผลิต และสภาพแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ อย่างไรก็ตามเนื่องจากกิจการการเลี้ยงสุกรมีความเสี่ยงสูง ทั้งจากการระบาดของโรค ความผันผวนของ ราคาปัจจัยการผลิต และราคาขาย รวมถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายของภาครัฐ ดังนั้นเกษตรกรจึงจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เช่น การพัฒนาระบบการจัดการฟาร์มให้ได้มาตรฐานเพื่อลดความเสี่ยง จากโรค การทำประกันภัยเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การทำข้อตกลงล่วงหน้ากับผู้ซื้อเพื่อลดความเสี่ยงด้าน ราคา และการสร้างเครือข่ายผู้เลี้ยงเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรอง ทั้งนี้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาสนับสนุนให้ความรู้ในการจัดการฟาร์มและเทคโนโลยีการผลิตให้ความช่วยเหลือ ด้านเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ พัฒนาระบบประกันความเสี่ยง และเชื่อมโยงเกษตรกรเข้าสู่ระบบการผลิตและการตลาดที่มีเสถียรภาพ เพื่อช่วยสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

สรุป

ผลการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เศรษฐกิจการผลิตสุกร ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 48 ปี จบการศึกษา ระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรเฉลี่ย 12 ปี ส่วนใหญ่เป็นฟาร์มขนาดเล็กที่เลี้ยงสุกรน้อยกว่า 50 ตัว ในรูปแบบฟาร์มขุนเพื่อจำหน่าย โดยพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน และไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มหรือ สหกรณ์ใดๆ ฟาร์มสุกรส่วนใหญ่มีกำลังการผลิต 100-200 ตัวต่อรอบการเลี้ยง โดยรับซื้อลูกสุกรหย่านมาเลี้ยงใช้สายพันธุ์ ลูกผสมที่มี

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2567)

อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 600-700 กรัมต่อวัน ใช้ระยะเวลาเลี้ยง 5-6 เดือน โดยให้อาหารแบบผสมเองเพื่อลดต้นทุน นอกจากนี้ยังพบว่าการใช้ยาปฏิชีวนะและวัคซีนป้องกันโรคไม่ถูกต้อง ส่วนใหญ่ยังใช้เทคโนโลยีการเลี้ยงแบบดั้งเดิม มีผลผลิตเฉลี่ย 80-100 กก.ต่อตัวและมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 20 ที่ผ่านมาตรฐานฟาร์ม ด้านต้นทุนและผลตอบแทน จากการเลี้ยงสุกรขนาด 100 ตัวต่อรอบ มีต้นทุนรวม 529,000 บาท หรือ 5,290 บาทต่อตัว และมีรายรับรวม 583,000 บาท ทำให้มีกำไรสุทธิ 50,000 บาทต่อรอบการผลิต หรือ 500 บาทต่อตัว คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 8.64 มีอัตราผลตอบแทนภายใน IRR.(Internal Rate of Return) เท่ากับ 17 % จุดคุ้มทุน 55 ตัว และใช้ระยะเวลาคืนทุน 5 ปี อย่างไรก็ตามการเลี้ยงสุกรยังมีความเสี่ยงสูงจากโรคระบาด ความผันผวนของราคา และนโยบายภาครัฐจึงจำเป็นต้องมีระบบการจัดการความเสี่ยงที่ดี รวมถึงการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี แหล่ง เงินทุน และการเชื่อมโยงตลาด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในอำเภอเมืองบุรีรัมย์มีลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลาย ทั้งด้านเพศ วัย การศึกษา ประสบการณ์ และขนาดการเลี้ยง ซึ่งส่งผลต่อรูปแบบและศักยภาพ ในการประกอบอาชีพ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานเกษตร จังหวัดบุรีรัมย์ ควรนำไปใช้ดำเนินการ ดังนี้

- 1.วางแผนพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงสุกรที่คำนึงถึงบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันของเกษตรกรแต่ละกลุ่ม
2. จัดทำหลักสูตรอบรมและถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยงสุกรที่เหมาะสมกับเกษตรกรแต่ละช่วงวัย เพศ และระดับการศึกษา
3. จัดหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำและระบบประกันความเสี่ยงที่เหมาะสมกับเกษตรกรรายย่อย
4. สร้างแรงจูงใจและความตระหนักให้เกษตรกรเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ผู้เลี้ยงสุกร เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและโอกาสในการพัฒนา

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การเลี้ยงสุกรในพื้นที่อำเภอเมืองบุรีรัมย์ส่วนใหญ่ยังเป็นฟาร์มขนาดเล็กที่มีข้อจำกัดในเรื่องเทคโนโลยี ประสิทธิภาพการผลิต มาตรฐานฟาร์ม และการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมปศุสัตว์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และสถาบันการศึกษาในพื้นที่ควรนำไปใช้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรที่เหมาะสมกับฟาร์มขนาดเล็ก ทั้งด้านโรงเรือนอาหาร การจัดการฟาร์ม และระบบบำบัดของเสีย

วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ปีที่ 13 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2567)

2. อบรมให้ความรู้และสาธิตการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเลี้ยงสุกรแก่เกษตรกร
3. ปรับปรุงระบบการรับรองมาตรฐานฟาร์มให้สอดคล้องกับบริบทของฟาร์มรายย่อยพร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจในการเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
4. เสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกรในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากโรคระบาดและความผันผวนของ ตลาด

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การเลี้ยงสุกรขนาด 100 ตัวต่อรอบให้ผลตอบแทนทางการเงินที่น่าสนใจแต่ยังมีความเสี่ยงสูงจากปัจจัยต่างๆ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาครเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ และบริษัทเอกชนผู้รับซื้อสุกร ควรนำไปใช้ดำเนินการ ดังนี้

1. พัฒนาแหล่งเงินทุนและสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำที่เอื้อต่อการลงทุนและการบริหารสภาพคล่อง
2. ส่งเสริมการทำประกันภัยสุกรเพื่อลดความเสี่ยงจากโรคระบาดและภัยพิบัติ
3. สนับสนุนการทำสัญญาขายล่วงหน้าและระบบประกันราคาเพื่อสร้างความมั่นคงด้านรายได้ให้กับเกษตรกร
4. เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรในการรวมซื้อปัจจัยการผลิตรวมขายผลผลิตและสร้างอำนาจการต่อรองกับผู้ประกอบการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

- 2.1. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเลี้ยงสุกรสมัยใหม่ไปใช้ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย เพื่อนำไปสู่การพัฒนา รูปแบบการส่งเสริมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- 2.2. การวิจัยและพัฒนาระบบการจัดการฟาร์มสุกรที่ได้มาตรฐานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่สอดคล้องกับ บริบทของเกษตรกรรายย่อย เพื่อยกระดับคุณภาพและความปลอดภัยของผลผลิต และลดผลกระทบต่อชุมชน
- 2.3. การศึกษาแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์จากสุกร เช่น การแปรรูป การสร้างแบรนด์ และการ พัฒนาช่องทางการตลาดใหม่ๆ เพื่อเพิ่มรายได้และกระจายความเสี่ยงให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร
- 2.4. การศึกษารูปแบบการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การ แบ่งปันทรัพยากร การสร้างอำนาจต่อรอง และการยกระดับความสามารถในการแข่งขัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

References

- Baum, R., & Bienkowski, J. (2020). Eco-efficiency in measuring the sustainable production of agricultural crops. *Sustainability*, 12(4),1-12
- Department of Livestock Development. (2022). *Livestock population data in Thailand 2022*. Retrieved February 20, 2023, from <https://region6.dld.go.th/webnew/pdf/it6565.pdf>
- Komlatskiy, V., & Smolkin, R. (2023). Precision technologies in pig farming. E3S Web of Conferences, EDP Sciences. (0357) 1-6, <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202337103057>
- Nguyen, T. et al. (2023). Increasing sustainability in pork production by using high inclusion levels of co-products distillers dried grains with solubles, wheat middling and canola meal doesn't affect pig growth performance and meat quality but reduces boar taint. *Animal Bioscience*, 36(7), 1091-1100.
- Rizzo, A. et al. (2023). Antimicrobial resistance and current alternatives in veterinary practice: A review. *Current Pharmaceutical Design*, 29(5), 312-322.
- Singh, M. et al. (2023). Participatory assessment of management and biosecurity practices of smallholder pig farms in North East India. *Frontiers in Veterinary Science*, 10, 1-10.
- Sriwica, N., & Pilangam, P. (2021). A feasibility study of swine farm business investment in Nong Han District, Udon Thani Province. *Journal of Modern Learning Development*, 6(6), 118-131.
- Tuytens, F. A. M., Van Gansbeke, S., & Ampe, B. (2011). Survey among Belgian pig producers about the introduction of group housing systems for gestating sows. *Journal of Animal Science*, 89(3), 845-855.
- Wang, G. et al. (2022). The regulatory effect of herd structure on pig production under the environmental regulation. *PLOS ONE*, 17(4), 1-13.
- Witt, J., Krieter, J., Wilder, T., & Czycholl, I. (2023). Measuring welfare in rearing piglets: Test-retest reliability of selected animal-based indicators. *Journal of Animal Science*,101(7),1-14.